

Pokud nechybujete, děláte chybu

-Paní doktorko, co charakterizuje generaci Z?

V první řadě jste generace, do jejíhož života internetový svět nikdy nevstoupil – již jste se do něj narodili.

V online komunikaci jste zdatní a máte i otrlost, která k ní patří.

Rychle získáváte ty informace, které potřebujete. Pokud se vám na něčem něco nezdá v pro vás důležitých aspektech (je to neekologické, je to založeno na stereotypch, např. genderových), neděláte kompromisy, hned hledáte něco lepšího.

Nechcete ztrácet čas. Např. se chcete učit jen to, co použijete v dohledné době. Za úsilí a čas, které něčemu věnujete, chcete adekvátní odměnu.

To se projevuje při vstupu do nového zaměstnání, kdy vyjednávejte tvrději než předchozí generace. A pokud vám zaměstnavatelé oznámí výsledky konkurzu až za nějakou dobu, klidně už pracujete jinde.

U nás je navíc rozdíl v tom, že jste oproti generaci Y ještě více orientováni na výsledek než v jiných zemích. Vaši rodiče poznali společnost s překotnými změnami, z nichž většinou vyšli úspěšně, ale také krize na pracovním trhu na konci 90. let a v roce 2008. A vy, jejich děti, jste viděli v přímém přenosu, jak lehce může i schopný pracovník přijít o místo a octnout se bez peněz. Naděje, přísliby, dobré začátky, příjemná atmosféra v práci... ale nakonec jde vše do ztracena – tak na to vás už neužije. Vy chcete přesně vědět, co se děje, a chcete, aby byly věci dotaženy do konce.

-Zmiňovala jste, že naše generace rychle reaguje, umí vyjednávat o pracovní pozici, oceňuje efektivnost, je pragmatická. Vkrádá se mi ale do té charakteristiky tak trochu pocit, že jsme náročnější na druhé než na sebe...

To bych neřekla. Psychické problémy, o kterých se u této generace často mluví, jsou intenzivnější kvůli zklamání ze sebe sama: Jak to, že právě mě tohle tolik zasáhlo? To způsobuje, že oproti předchozím generacím se s depresí nebo úzkostí setkává celá polovina vaší věkové skupiny.

-Tkví tedy největší nebezpečí pro nás ve špatném stavu duševního zdraví?

Účinná pomoc je dostupná. Říct si o ni a pečovat o své duševní zdraví je pozitivní. I v tom vaše generace nechce opakovat chyby svých rodičů.

Tady se ale dostáváme k onomu riziku: Mnoha chybám se prostě nedá předejít. Zkušenosti jsou nepřenosné. A mládí je od toho, aby člověk ty chyby udělal.

-Jenže co když ho to zlomí, odradí?

Stejně je uděláte, jen později. Nebojte, teď v tomto věku je daleko snazší chyby využít k dalšímu rozvoji.

-Říká se, že nejvíc se člověk učí chybami...

...ano, a myslí se tím – těmi vlastními!